

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 26-06-2023 στην έδρα της με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή, Μέλος και Εισηγήτρια και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 17.05.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ 718/17.05.2023 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία: «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», εφεξής ο «προσφεύγων», που εδρεύει στην ... , επί της οδού ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της αναθέτουσας αρχής με την επωνυμία: «...», εφεξής η «αναθέτουσα αρχή», που εδρεύει στον ... οδός ... αρ. ... , όπως νόμιμα εκπροσωπείται και

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία: «...», με διακριτικό τίτλο: «...», εφεξής ο «παρεμβαίνων», που εδρεύει στην ... αρ. ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την ανωτέρω προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση της απόφασης της υπ'αριθμ. ... συνεδρίασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής με την οποία αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, η αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας «...».

Ο παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της ασκηθείσας προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλομένης, κατά το σκέλος αυτής με το οποίο έγινε δεκτή η προσφορά του.

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

Αριθμός απόφασης: 1008/2023

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ποσού 3.320 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... καθώς και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»).

2. Επειδή, με την υπ' αριθμ. ... (αρ. ΕΣΗΔΗΣ...) διακήρυξη του ... προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός ανοικτός δημόσιος διαγωνισμός άνω των ορίων για την ... προϋπολογιζόμενης δαπάνης 663.998,93 € πλέον Φ.Π.Α., με δικαίωμα προαίρεσης για ένα (1) ακόμη έτος.

3. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα, στις 17-05-2023, λαμβανομένου υπόψη ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση της προσβαλλομένης στις 8-05-2023, οπότε αυτή αναρτήθηκε στη λειτουργικότητα «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.

4. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή στις 18-05-2023 κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την ασκηθείσα προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο να ασκήσει παρέμβαση.

5. Επειδή, στις 25-05-2023 ασκήθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα παρέμβαση, ήτοι εντός δεκαημέρου από την κοινοποίηση στον παρεμβαίνοντα της ασκηθείσας προσφυγής. Η παρέμβαση ασκήθηκε με έννομο συμφέρον καθώς τα έννομα συμφέροντα του παρεμβαίνοντος, ο οποίος ήδη έχει αναδειχθεί οριστικός ανάδοχος της προμήθειας, προδήλως θίγονται σε περίπτωση ευδοκίμησης της προσφυγής.

6. Επειδή, με την υπ' αριθμ. 897/2023 Πράξη της Προέδρου του Δου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της, η οποία τις απέστειλε στην ΕΑΔΗΣΥ στις 31-05-2023 και τις κοινοποίησε στους ενδιαφερόμενους αυθημερόν.

7. Επειδή, με τον μοναδικό λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι με την προσβαλλομένη αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, μη νομίμως και αβασίμως, η αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας «...» και η κατακύρωση σε αυτήν του αποτελέσματος του υπό κρίση διαγωνισμού, αν και

Αριθμός απόφασης: 1008/2023

η προσφορά της παραβιάζει, επί ποινή αποκλεισμού, απαιτήσεις της διακήρυξης και της νομοθεσίας που διέπει αυτήν.

8. Επειδή, στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο προσφεύγων και ο παρεμβαίνων. Ο νυν προσφεύγων άσκησε προδικαστική προσφυγή κατά των όρων της οικείας διακήρυξης, η οποία απορρίφθηκε με την υπ' αριθμ. 461/2019 απόφαση της Α.Ε.Π.Π. (νυν ΕΑΔΗΣΥ), η οποία επικυρώθηκε από την με αριθμ. ... απόφαση του ... Στη συνέχεια, με την με αριθμό ... απόφαση του Δ.Σ του ... εγκρίθηκε το υπ' αριθ. ... πρακτικό ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και αξιολόγησης τεχνικών προσφορών της Επιτροπής Αξιολόγησης του Διαγωνισμού, κρίνοντας ως επαρκείς και πλήρεις τους φακέλους των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών, μεταξύ άλλων, του νυν παρεμβαίνοντος, ενώ η προσφορά του νυν προσφεύγοντος απορρίφθηκε. Η αναθέτουσα αρχή στις 31-07-2020, λόγω της λήξης του χρόνου ισχύος των υποβληθεισών προσφορών, με το υπ' αριθ. ... έγγραφό της ζήτησε από τις συμμετέχουσες στο διαγωνισμό εταιρείες να την ενημερώσουν, εάν αποδέχονται την παράταση της ισχύος αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 97 του ν. 4412/2016, για χρονικό διάστημα ίσο με το προβλεπόμενο από τη διακήρυξη, δηλαδή για επιπλέον τριακόσιες εξήντα πέντε (365) ημερολογιακές ημέρες. Με την ... απόφαση Δ.Σ της αναθέτουσας αρχής εγκρίθηκε η παράταση του χρόνου ισχύος των προσφορών και τέθηκε προθεσμία για την αποδοχή της από τις συμμετέχουσες εταιρείες έως 16-11-2020. Ο νυν παρεμβαίνων, σε αντίθεση με τον νυν προσφεύγοντα που δεν ανταποκρίθηκε στο παραπάνω αίτημα, αποδέχθηκε την παράταση. Στο μεταξύ, ο νυν προσφεύγων άσκησε την από 15-10-2020 προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ (νυν ΕΑΔΗΣΥ) βάλλοντας κατά της με αριθμ. ... απόφασης του Δ.Σ της αναθέτουσας αρχής, τόσο κατά το μέρος που με αυτήν απορρίφθηκε η προσφορά του, όσο και κατά το μέρος που έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα τεχνική προσφορά του νυν παρεμβαίνοντος. Επικουρικά, ζήτησε την ακύρωση της απόφασης του Δ.Σ. εξαιτίας της επικαλούμενης παράλειψης της αναθέτουσας αρχής για την έκδοση διαπιστωτικής πράξης περί ματαίωσης του διαγωνισμού, λόγω λήξεως του χρόνου ισχύος των προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορών. Με την με αριθμ. 1641/2020 απόφαση

Αριθμός απόφασης: 1008/2023

της ΑΕΠΠ (νυν ΕΑΔΗΣΥ) έγινε δεκτή η ασκηθείσα προσφυγή του και ακυρώθηκε η ως άνω ... απόφαση του ... Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής με την αιτιολογία ότι, εφόσον η ... απόφαση του ... Συμβουλίου αφορά σε κρίση επί προσφορών των διαγωνιζομένων (αποδοχή ή μη των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής τεχνικών προσφορών και συμμετοχή στο επόμενο στάδιο αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών), οι οποίες κατά το χρόνο έκδοσής της είχαν ήδη λήξει, ο διαγωνισμός θα έπρεπε να ματαιωθεί. Κατά της ως άνω απόφασης της ΑΕΠΠ το ... άσκησε αίτηση ακύρωσης η οποία έγινε δεκτή με την ... απόφαση του ... ακυρώνοντάς την, αφού κρίθηκε ότι μη νομίμως έγινε δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή είχε υποχρέωση να ματαιώσει τη διαγωνιστική διαδικασία. Ως εκ τούτου, η υπόθεση αναπέμφθηκε στην Α.Ε.Π.Π., προκειμένου η τελευταία, ασκώντας τη σχετική αρμοδιότητά της, να κρίνει επί της ανωτέρω (ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1482/16-10-2020) προδικαστικής προσφυγής, η οποία κατέστη εκ νέου εκκρεμής ενώπιόν της. Πλέον συγκεκριμένα, η υπόθεση αναπέμφθηκε στην ΑΕΠΠ προκειμένου η τελευταία να αποφανθεί επί των αιτιάσεων, που έβαλλαν κατά της απόρριψης της προσφοράς του νυν προσφεύγοντος και της αποδοχής της τεχνικής προσφοράς του νυν παρεμβαίνοντος στην διαγωνιστική διαδικασία, όπως αυτές είχαν προβληθεί από τον νυν προσφεύγοντα.

9. Επειδή, δυνάμει της με αριθμ. 317/2022 Πράξης του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ ορίστηκε ο Εισηγητής και η ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής. Ακολούθως, δυνάμει της με αριθμ. 608/2022 Πράξης, ο Πρόεδρος του 3ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ ανακάλεσε την με αριθμ. 317/15-2-2022 Πράξη του, με την αιτιολογία ότι από την κοινοποίηση, στις 14-12-2021, της ως άνω δικαστικής απόφασης στην Α.Ε.Π.Π., έως τη διαβίβαση της υπόθεσης, στις 15-2-2022, στο εν λόγω Κλιμάκιο, είχε ήδη παρέλθει το χρονικό διάστημα των 60 ημερών και ούτως είχε συντελεστεί η σιωπηρή απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής, χωρίς να έχει πλέον τη δυνατότητα εξέτασης της υπόθεσης. Κατά α) της ως άνω σιωπηρής απόρριψης από την ΑΕΠΠ της με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) 1482/16-10-2020 προδικαστικής προσφυγής του κατά της ... απόφασης του ... Συμβουλίου του καθ' ου ..., μετά την ... απόφαση του ... , β) της υπ' αριθμ. 608/2022 πράξης του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π., με την οποία ανακλήθηκε

Αριθμός απόφασης: 1008/2023

προηγούμενη πράξη του, περί ορισμού ημερομηνίας εξέτασης της ανωτέρω προδικαστικής προσφυγής και ορισμού εισηγητή της υπόθεσης και γ) της υπ' αριθμ. 14/29-9-2020 απόφασης του ... Συμβουλίου του ... «...», ο νυν προσφεύγων άσκησε την με ... αίτηση ακύρωσης και αναστολής ενώπιον του ... για τους σε αυτήν αναφερόμενους λόγους. Επί της ως άνω αίτησης ακύρωσης και αναστολής εκδόθηκε η με αριθμ. ... απόφαση του ... η οποία και απέρριψε την ως άνω αίτηση ακύρωσης ως απαραδέκτως ασκηθείσα. Συγκεκριμένα, με αυτήν κρίθηκε ότι: «8. Επειδή, η ως άνω υπ' αριθ. ... απόφαση του ... με την οποία αναπέμφθηκε η υπόθεση στην Α.Ε.Π.Π., προκειμένου να κρίνει επί των λόγων της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής, περιήλθε σ' αυτήν στις 14-12-2021 (αριθ. Πρωτ...). Ενόψει αυτού, η προδικαστική προσφυγή θεωρείται, κατά τα αναφερόμενα στη σκέψη 5, σε κάθε περίπτωση, σιωπηρώς απορριφθείσα στις 12-2-2022 (ήτοι μετά την παρέλευση εξήντα ημερών από την περιέλευση αυτής στην εν λόγω Αρχή). Κατά συνέπεια, η κρινόμενη αίτηση, ασκηθείσα [κατ' άρθρο 372 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147), όπως ισχύει από 1-9-2021, μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 138 του ν. 4782/2021 (ΦΕΚ Α' 36) (βλ. άρθρο 142 παρ. 1 περ. β' του νόμου αυτού)] στις 1-4-2022, ήτοι μετά των παρέλευση των δέκα (10) ημερών από τη συντέλεση της κατά τα ανωτέρω σιωπηρής απόρριψης, είναι εκπρόθεσμη. Εξάλλου, τυχόν μετάθεση της αφετηρίας της προθεσμίας προσβολής της σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής σε άλλο χρονικό σημείο, και συγκεκριμένα στην ημερομηνία γνωστοποίησης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα της σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής, θα καθυστερούσε έτι περαιτέρω την σύναψη της σχετικής δημόσιας σύμβασης, κατά παράβαση του επιδιωκόμενου σκοπού της ταχείας εκκαθάρισης των διαφορών που ανακύπτουν κατά την διαδικασία ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων. Οι ανωτέρω νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις συγκροτούν, σύστημα παροχής έννομης προστασίας στις διαφορές που ανακύπτουν κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και είναι, ως εκ τούτου, γνωστές στους ενδιαφερομένους, στους οποίους απευθύνονται, ήτοι σε οικονομικούς φορείς με εξειδίκευση και εμπειρία στην συμμετοχή σε σχετικούς διαγωνισμούς (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 876/2013, Ε.Α. ΣτΕ 295/2021 σκ. 12, 1402/2008, 1299/2007, 389/2003).»

Αριθμός απόφασης: 1008/2023

10. Επειδή, στη συνέχεια, δυνάμει του με αριθμ. ... Πρακτικού Συνεδρίασης του Δ.Σ. του ... αποφασίστηκε α) η έγκριση του υπ' αριθμ. ... πρακτικού αξιολόγησης οικονομικών προσφορών της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού με το οποίο αυτή εισηγήθηκε την κατακύρωση της σύμβασης στον νυν προσφεύγοντα β) η έγκριση της παράτασης ισχύος προσφορών σύμφωνα με την παρ. 4 και 5 του άρθρου 97 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και γ) η συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας στο επόμενο στάδιο με την αποστολή πρόσκλησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης εκ μέρους της εταιρείας «...». Κατά της ανωτέρω απόφασης στρέφεται ο προσφεύγων ζητώντας την ακύρωσή της λόγω της επικαλούμενης παρανομίας της προσφοράς του νυν παρεμβαίνοντος.

11. Επειδή, όπως παγίως γίνεται δεκτό, για το παραδεκτό της άσκησης προδικαστικής προσφυγής, το έννομο συμφέρον πρέπει να υφίσταται στο πρόσωπο του προσφεύγοντος τόσο κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης και κατάθεσης της προσφυγής όσο και κατά το χρόνο της συζήτησής της. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω εκτιθέμενα, το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος είχε ήδη εκλείψει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής. Και τούτο, διότι ο προσφεύγων είχε καταστεί οριστικά αποκλεισθείς από τη διαγωνιστική διαδικασία, ήδη, από τον χρόνο έκδοσης της με αριθμ. ... απόφασης του ..., με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση ακύρωσής του ως εκπρόθεσμη, αφού κρίθηκε ότι, ήδη, από τις 12-02-2022 είχε απορριφθεί σιωπηρά η προσφυγή του κατά του αποκλεισμού του, καθώς και (κατά) της τεχνικής προσφοράς του νυν παρεμβαίνοντος, ενώ είχε ήδη κριθεί με τελεσίδικη απόφαση ότι ορθώς δεν ματαιώθηκε η διαγωνιστική διαδικασία. Άλλωστε, μη νομίμως ο προσφεύγων, προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός του για την άσκηση της παρούσας προσφυγής, επικαλείται την άσκηση έφεσης κατά της με αριθμ. ... απόφασης του ... Και τούτο, διότι, όπως προκύπτει από τον νόμο και έχει ερμηνευθεί δυνάμει της με αριθμ. 147/2022 απόφασης του ΣτΕ, δεν προβλέπεται η άσκηση ένδικου μέσου, δηλαδή έφεσης, κατά της εκδοθείσας απόφασης του ... Ειδικότερα, όπως κρίθηκε στη σκέψη 9 της ΣτΕ 147/2022, «το άρθρο 372 του ν.4412/2016, όπως ίσχυε πριν αντικατασταθεί με το άρθρο

Αριθμός απόφασης: 1008/2023

136 του ν.4782/2021, προέβλεπε ότι το οικείο Διοικητικό Εφετείο αποφαινεται αμετάκλητα επί των σχετικών διαφορών. Στο ίδιο άρθρο υπό την νέα μορφή του, δεν διαλαμβάνεται αντίστοιχη ρύθμιση για «αμετάκλητο» της απόφασης του ... .. ενόψει όμως του επιδιωκόμενου με το ν.4782/2021 σκοπού, που συνίσταται στην περαιτέρω επιτάχυνση της διαδικασίας επίλυσης των σχετικών διαφορών, τα Διοικητικά Εφετεία εξακολουθούν να αποφαινονται ανεκκλήτως και μετά την ως άνω αντικατάσταση του άρθρου 372, δοθέντος, μάλιστα, ότι δεν προκύπτει από τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ψήφιση του ν.4782/2021 βούληση του νομοθέτη να εισαγάγει δεύτερο βαθμό κρίσης ως προς τις εν λόγω διαφορές.» Σε κάθε δε περίπτωση, ο προσφεύγων, όπως προκύπτει και από την ίδια την προσβαλλομένη, δεν έχει προβεί σε παράταση ισχύος της υποβληθείσας προσφοράς του στην εν θέματι διαγωνιστική διαδικασία και, επομένως, δεν διατηρεί έννομο συμφέρον στην άσκηση της προσφυγής.

12. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, ελλείπει εννόμου συμφέροντος για την άσκησή της, και να γίνει δεκτή εν μέρει δεκτή η παρέμβαση. Ειδικότερα, η παρέμβαση θα πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, κατά το μέρος που προβάλλονται βασίμως ισχυρισμοί περί του απαραδέκτου της προσφυγής, η δε εξέταση των ισχυρισμών περί του βασίμου της προσφυγής καθίσταται άνευ αντικειμένου (Βλ. Παυλίδου Ε, «Οι αλυσιτελείς αιτήσεις ακυρώσεως στη νομολογία του ΣΤΕ», ΕφημΔΔ 2015, τ. 2, σελ. 256- 257), δοθέντος ότι σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 η παρέμβαση ασκείται υπέρ της διατήρησης ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, η οποία εν προκειμένω δεν προσβάλλεται λόγω του απαραδέκτου της υπό εξέταση προσφυγής (ΑΕΠΠ 275/2022, 1523/2021).

13. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη πρέπει να καταπέσει το καταβληθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή, σύμφωνα με το σκεπτικό.

Δέχεται εν μέρει την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Αριθμός απόφασης: 1008/2023

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 26-06-2023 και εκδόθηκε στις 6-07-2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΥΡΙΑΖΗ**